

Betreft : Koersdocument/Verstedelijkingsstrategie MRA
Aan : Leden van de commissie Fysiek Domein
T.b.v. : Commissie van woensdag 26 februari 2020
Van : Roland Boom
Behandelaar: Gerrit Klompmaker
Datum : 12 februari 2020

Geachte leden van de commissie,

Hierbij treft u aan een raadsinformatiebrief, opgesteld door de regio en bedoeld om de raden van de regiogemeenten te informeren over bovenvermelde onderwerpen.

Collegeberaad 11 februari jl.

In het college is de raadsinformatiebrief besproken.

Voor wat betreft het proces heeft het college moeten vaststellen dat redelijke termijnen voor lezing, intern beraad, bestuurlijke beraadslaging, overleg met en besluitvorming door de gemeenteraad over de in de brief vermelde onderwerpen ontbreken. Het proces van de verstedelijkingsstrategie voorziet weliswaar in betrokkenheid van raadsleden via een regiopodium op 20 april 2020 en een MRA-congres op 17 april 2020, maar deze overleg- en informatiegremia zijn niet aan te merken als deugdelijke lokale politieke besluitvorming. Wel wordt vanuit de regio gedacht aan momenten van lokale politieke beraadslaging over het koersdocument in relatie tot de Verstedelijkingsstrategie MRA in de raad (informerend en inhoudelijk) van februari/maart en april/mei 2020.

Wij zullen in overleg met uw griffie een moment afstemmen om met u in gesprek te gaan over het koersdocument, nu dit koersdocument bouwstenen bevat voor bovenlokale samenwerking in relatie tot de (lokale) Omgevingsvisie(s). Hierbij geldt wat ons betreft als uitgangspunt dat dit niet zal leiden tot een regionale omgevingsvisie (overeenkomstig de in de RSA-procedure geuite politieke gevoelens hierover). Voor onze lokale Omgevingsvisie, en de daarvoor te verlenen opdracht aan een extern bureau, gelden natuurlijk ook de resultaten van de inwonersraadpleging die in de maanden februari en maart zijn en worden 'opgehaald' als belangrijke bouwstenen. Een informeel overlegmoment hierover met uw raad is gepland op 24 maart 2020.

Wij hebben dus besloten u te informeren over de raadsinformatiebrief van de regio, doch als college met u in gesprek te gaan over de inhoudelijke thema's, alvorens hierover een inhoudelijk oordeel uit te spreken.

Hoogachtend,
Roland Boom
wethouder

Bijlage:

- Raadsinformatiebrief regio

Datum	14 februari 2020	Gemeenteraden
Kenmerk	20.0000845	Blaricum, Gooise Meren, Hilversum,
Inlichtingen	Rowena Kuijper en Christiaan van Zanten	Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeren
Telefoon		
Onderwerp	Verstedelijkingsstrategie MRA en relatie met het regionaal koersdocument	

Geachte raadsleden,

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over het proces en de momenten waarop u als raadslid inbreng kunt leveren op de verstedelijkingsstrategie voor de metropoolregio Amsterdam. Daarnaast informeren we u over de relatie met het traject tot het komen tot een regionaal koersdocument.

Waarom een verstedelijkingsstrategie voor de MRA

Het Rijk wil voor belangrijke regio's verstedelijkingsstrategieën hebben om op nationaal niveau keuzes te maken bij de uitwerking van de Nationale Omgevingsvisie. Deze uitwerking zal uiteindelijk in omgevingsagenda's voor verschillende landsdelen terecht komen (waar onze regio in landsdeel Noordwest Nederland zit, met Noord-Holland, Utrecht en Flevoland). Hier zitten ook de investeringen die het Rijk wil doen aan gekoppeld.

In het Strategische BO MIRT (Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) van 23 mei 2019 is tussen het Rijk en de MRA afgesproken om voor de MRA een gezamenlijke verstedelijkingsstrategie te ontwikkelen.

Verantwoordelijkheden binnen Verstedelijkingsstrategie MRA

De democratische legitimiteit van besluiten over de ruimtelijke ordening in de gemeente ligt primair bij de gemeenteraad. De definitieve beslissing over de visie van de gemeente in de gemeentelijke omgevingsvisie wordt door de raden genomen. Daar kan geen onduidelijkheid over bestaan.

Het Rijk kiest voor dit proces via de MRA om uiteindelijk op landelijk niveau de afweging te maken over ontwikkelrichtingen en investeringen. De democratische legitimiteit berust dan ook bij het Rijk en uiteindelijk de Tweede Kamer.

We hebben als regio nu de kans om agendapunten aan te leveren die kans maken op rijksbijdragen in de komende decennia voor opgaven in ons gebied. Tegelijk is het tijdpad voor de verstedelijkingsstrategie zeer krap. Wij beseffen goed dat dit op gespannen voet staat met tijdig betrekken van u als raadslid. Wij doen er alles aan om u zo goed mogelijk mee te nemen in dit proces.

Deze tekst in deze brief is met zorg samengesteld. Soms staan in de brief links naar externe websites. Regio Gooi en Vechtstreek is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor de inhoud van deze websites. Lees ook onze [privacyverklaring](#).

Inhoud van de Verstedelijkingsstrategie MRA

De Verstedelijkingsstrategie MRA moet integrale uitwerking geven aan de grote en complexe ruimtelijke opgaven op het gebied van leefbaarheid, wonen, werken, bereikbaarheid, landschap, klimaatadaptatie, circulaire economie en energietransitie. De strategie richt zich zowel op de middellange (tot 2030) als de lange termijn (2030-2050). Uitgangspunt is dat hierin de nationale, regionale en lokale doelen en lopende trajecten samenkomen die passen bij een duurzame inclusieve en aantrekkelijke economisch sterke metropoolregio.

De Verstedelijkingsstrategie MRA bestaat uit 4 achtereenvolgende delen: 1) uitgangspunten, 2) verstedelijkingsconcept met prioritaire gebieden, 3) fasering en 4) investeringsstrategie.

Op 20 november jl. zijn de [uitgangspunten voor de Verstedelijkingsstrategie MRA](#) vastgesteld in het BO MIRT. Deze gaat uit van een polycentrisch model. Dit houdt in dat Amsterdam de kernstad is waarbij er een sterke verbinding is met de regio's en regionale centra daaromheen. Ook zijn de zogenaamde sleutelgebieden als belangrijke locaties benoemd (waaronder Hilversum). Voor Gooi en Vechtstreek sluiten deze uitgangspunten goed aan op ons gebied. Bij de bespreking van de concept MRA agenda (najaar 2019), in de informatiebrief over het sleutelgebied Hilversum en tijdens het regiopodium van 20 januari jl. bent u hierover al geïnformeerd.

Vervolgproces

Momenteel loopt de fase om tot uitwerking te komen tot een verstedelijkingsconcept. Dit gaat snel. Het doel is om deze begin juni 2020 bestuurlijk vast te stellen met het Rijk in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (voorheen genaamd strategisch BO MIRT). De fasering en investeringsstrategie worden vervolgens op het BO MIRT van november 2020 vastgesteld.

Niet alleen de MRA regio, maar ook andere regio's in Nederland zijn met dit traject aan de slag. Doordat het Rijk gelijktijdig met meerdere gebieden in Nederland tot bestuurlijk afspraken wil komen, bepaalt dit de snelheid van het komen tot een Verstedelijkingsconcept MRA. De meeste rijks gelden op het gebied van mobiliteit, wonen en ruimtelijke ontwikkelingen worden de komende jaren verdeeld op basis van de verstedelijkingsafspraken die het Rijk met deze regio's in deze periode maakt. Vanwege de geplande Tweede Kamerverkiezingen in 2021 is het urgent om in het BO MIRT van november 2020 tot afspraken over een investeringsstrategie te komen.

De besluitvorming in het BO Leefomgeving en BO MIRT wordt voorbereid via het [platform ruimte van de MRA](#). Onze regio is hier vertegenwoordigd (door wethouder Luijten van Gooise Meren). De wijze van voorbereiding van het platform ruimte is aan de deelregio's in de MRA zelf. In onze regionale portefeuillehoudersoverleggen worden deze platformbijeenkomsten voorbereid om tot een gezamenlijke inbreng te komen.

Inzet vanuit Gooi en Vechtstreek

In het portefeuillehoudersoverleg van 27 februari a.s. wordt het platform ruimte van 5 maart a.s. voorbereid waarbinnen een bestuurlijk atelier Verstedelijkingsstrategie plaatsvindt. Op basis van gedragen standpunten uit eerdere beleidsstukken, zoals de [Regionale Samenwerkingsagenda](#) en het [MIRT onderzoek Oostkant Amsterdam](#) en aanhakend bij gaande ontwikkelingen, is een bespreeknotitie voorbereid voor dit portefeuillehoudersoverleg. Daarin wordt voorgesteld om de volgende onderwerpen in regionaal verband te agenderen in de verstedelijkingsstrategie:

- Mobiliteit: onze inzet uit het MIRT onderzoek realiseren: inzet op de frequentie en functie van de Gooicorridor als centrale OV-as met daarop aansluitende ketenmobiliteit en (H)OV verbindingen. Dit is een noodzakelijke voorwaarde voor de mobiliteitstransitie als vitaal onderdeel in het

regionale mobiliteitssysteem tussen Amsterdam, Almere, Amersfoort en Utrecht en de ontwikkeling van de OV knooppunten langs deze corridor (aansluitend bij sleutelgebied Hilversum). Fiets: naast fietsvoorzieningen bij OV knooppunten gaat dit om het netwerk van snel- en doorfietspaden die de regio Gooi en Vechtstreek verbindt met MRA, Utrecht en Amersfoort. Op het hoofdwegennet willen we knelpunten op de A1 voorkomen. Daar dragen capaciteitsvergroting van A27 (inclusief HOV-verbinding tussen Almere en Utrecht) en doorstroommaatregelen voor HOV op de A1, aan bij;

- Een bijdrage leveren aan de woningbouwopgave in de MRA, deels hoger dan bevolkingsprognoses bij OV-knooppunten met als zwaartepunt (sleutelgebied) Hilversum en daarnaast langs het spoor, met name rond Bussum Zuid en Weesp, en de HOV 't Gooi;
- Ondersteuning op onze op MRA schaal onderscheidende economische thema's media en recreatie/toerisme en met meekoppelkansen als 'healthy urban living';
- De specifieke groenblauwe kwaliteiten van de regio erkennen als waardevol voor de hele MRA (ecosysteemdiensten, erfgoed, recreatie, vestigingsklimaat) en daarbij vraag voor bovenregionale bijdragen voor het financieringsvraagstuk voor investeringen en beheer van deze kwaliteit in dit gebied;
- Inzet vanuit onze regio voor de energievoorziening wordt uitgewerkt binnen de RES. De lijn die richting de MRA wordt meegegeven voor de Verstedelijkingsstrategie is dat voor onze deelregio geldt dat er waarschijnlijk meer kansen zijn voor energiebesparing, CO2 reductie en robuust regionaal watersysteem (koppeling met veengebied en groen/blauwe waarden);
- Samenhangende aanpak voor het veengebied en het regionale watersysteem door met name in de Vechtstreek tot nieuw perspectief van het veenweidegebied te komen;
- Bij de uitwerking van het polycentrisch model is het noodzakelijk voor de vitaliteit van landelijk gelegen kernen dat deze goed ontsloten zijn op grote kernen via OV en (snel)fietsverbindingen. Ook in recreatieve ontsluitingen liggen kansen om de vitaliteit te behouden.

Wij vragen uw begrip dat wij op bestuurlijk niveau onderwerpen inbrengen. Wij beschouwen het als onze verantwoordelijkheid om belangen van onze gemeenten zo effectief mogelijk in te brengen in de MRA omdat voor deze onderwerpen steun van MRA en het Rijk nodig of zeer welkom zouden zijn. De ambitie op onderwerpen uit het verstedelijkingsconcept aanpassen kan altijd nog, later nog nieuwe onderwerpen agenderen is zeer lastig tot niet mogelijk.

Relatie tot het traject regionaal koersdocument

Op dit moment loopt ook het traject in het kader van onze regionale samenwerking omgevingsvisie. Daar bevinden we ons in de koersfase, die eindigt met een koersdocument. In dit koersdocument willen we tot gezamenlijke lange termijnambities voor de regio Gooi en Vechtstreek komen. Dit is een veel breder verhaal dan de inbreng in MRA verband, waar de focus ligt op zaken waar het Rijk nodig is. Doel is een door de raden gedragen document met ruim voldoende gelegenheid voor een volwaardige inbreng. Dat is en blijft ook uitgangspunt. Het traject voor de Verstedelijkingsstrategie MRA doet hier niets aan af. In de bijlage vindt u een uitgebreide planning en antwoorden op gestelde vragen over dit proces. Alle informatie staat ook hier: <https://www.regioqv.nl/gemeenteraden/ruimte-mobiliteit/samenwerking-omgevingsvisie/>.

Betrokkenheid raden de komende periode:

Wij willen u als raadslid, binnen de beperkingen in dit proces, zoveel mogelijk informeren en vooraf betrekken.

U kunt mij / onze wethouder **Afhankelijk van lokale afzender** die zitting heeft in het portefeuillehoudersoverleg aanspreken. Daarnaast zijn er deze momenten:

- Regiopodium 20 april 2020 (informerend en inhoudelijk)

- MRA Congres 17 april 2020 waar een sessie over de Verstedelijkingsstrategie zal gaan (informerend)
- Bespreking koersdocument in relatie tot de Verstedelijkingsstrategie MRA in de raad (informerend en inhoudelijk) van februari/maart en april/mei 2020 **Afhankelijk van lokale keuze**

Bij de keuzes voor fasering en investeringen (mei – september 2020) binnen de Verstedelijkingsstrategie MRA is er meer tijd voor het formuleren van een gezamenlijk standpunt, waarbij het dus wel belangrijk is om goed in het verstedelijkingsconcept terug te komen. Wij zullen de raden hier ook tijdig in de gelegenheid stellen om vooraf een inbreng te formuleren.

Met vriendelijke groet,

<naam wethouder>

Q&A Koersfase omgevingsvisie

Wat houdt het koersdocument in?

Het koersdocument is het beoogde product wat in de koersfase van de regionale samenwerking omgevingsvisie tot stand moet komen. Het doel van het koersdocument is het benoemen van regionale ambities voor de lange termijn voor de regionale opgaven.

De koersfase is het vervolg van de lopende samenwerking omgevingsvisie. De verkenningsfase en analysefase zijn inmiddels afgerond. In deze fases zijn de regionale opgaven benoemd.

Is het koersdocument de regionale omgevingsvisie?

Nee. De regionale omgevingsvisie is benoemd als onderdeel van de regionale samenwerkingsagenda. Het is echter nog niet eenduidig wat de regionale omgevingsvisie moet zijn, welke status dit heeft en wanneer deze wordt gemaakt. Er wordt gewerkt volgens de aanpak van de samenwerking omgevingsvisie, waarbij naar iedere fase een beslissing wordt genomen over een eventueel vervolg. Na de koersfase zou dus besloten kunnen worden om een regionale omgevingsvisie te gaan maken.

Wat is de status van het koersdocument?

De status van het koersdocument is nog niet bepaald. Daarom geldt het uitgangspunt 'geen status, wel betekenis'. Minimaal is het dus een relevante bouwsteen die raden ter harte kunnen nemen bij hun gemeentelijke omgevingsvisie. Afhankelijk van de inhoud kan worden besloten of er wel een status aan te geven. Dat kan bijvoorbeeld een kader voor een gezamenlijk programma zijn. Als er een regionale omgevingsvisie wordt gemaakt, is het natuurlijk ook logisch om de inhoud van het koersdocument als vertrekpunt te nemen.

Wat is de relatie met de verstedelijkingsstrategie van de MRA?

Er is geen directe relatie. Omdat het onderwerp wel overlapt, het gaat namelijk over de lange termijnambities van de regio, proberen we de processen zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten. Zo kunnen bijeenkomsten gecombineerd worden en inbreng van gemeenten in beide trajecten worden benut.

Wat is de planning?

Het is de doelstelling om het koersdocument na het Regiocongres op 2 juli 2020 te kunnen vaststellen. Afhankelijk van de uitkomst van het Regiocongres moet worden beoordeeld of dit nog in juli kan of het in september wordt.

Wie neemt uiteindelijk het besluit? Is dit democratisch gelegitimeerd?

Een document zonder status vraagt strikt genomen geen besluit. Het is wel de bedoeling dat er een bestuurlijk gedragen document komt. Het wordt daarom door de colleges vastgesteld. De status kan later nog worden bepaald.

Hoe zijn gemeenten en raden hierbij betrokken?

Portefeuillehoudersoverleg fysiek domein:

De afstemming vindt plaats in het portefeuillehoudersoverleg. Er wordt nu gedacht aan:
27/2: vrijgeven onderzoek ontwikkelperspectieven (stap 3, analysefase) en eerste opzet koersdocument (30% versie)

16/4: bespreken tussenstand en uitkomsten tot heden

18/6: vrijgeven concept voor bespreking bij Regiocongres

De betrokkenheid van raden wordt als volgt voorgesteld:

Regiopodia: op 20 januari (informereren), 20 april (20 april gaat primair over de verstedelijkingsstrategie MRA maar dit is ook relevant), 18 mei (nav 50% versie).

Individuele raden:

Februari/maart: in sommige raden is het onderwerp geagendeerd. In deze fase is het met name informerend.

April/mei: hier is ruimte voor individuele bespreking van de 50% versie in raden. Het is aan de gemeenten welke vorm hier passend is.

Regiocongres (2 juli 2020):

Het wordt hier mogelijk om inbreng te geven aan het concept. Naar de praktische invulling wijze wordt nog gezocht.

In hoeverre heeft een raad nog vrijheid als een ambitie in het koersdocument is opgenomen?

Het is goed om te realiseren dat de ambities gaan over het schaalniveau van de regio. Er zal daarom zeker niet voor gebieden exact worden bepaald hoeveel er precies gebouwd moet worden, hoe hoog dit moet zijn, enz..

De raad heeft voor de lokale visie altijd het laatste woord. De raad bepaalt dus ook zaken als exacte woningaantal, hoogte, dichtheid, uiterlijk, enz.. Het is wel de hoop dat gemeenten willen bijdragen aan de regionale ambities. Regionale ambities zijn ook lokale ambities.

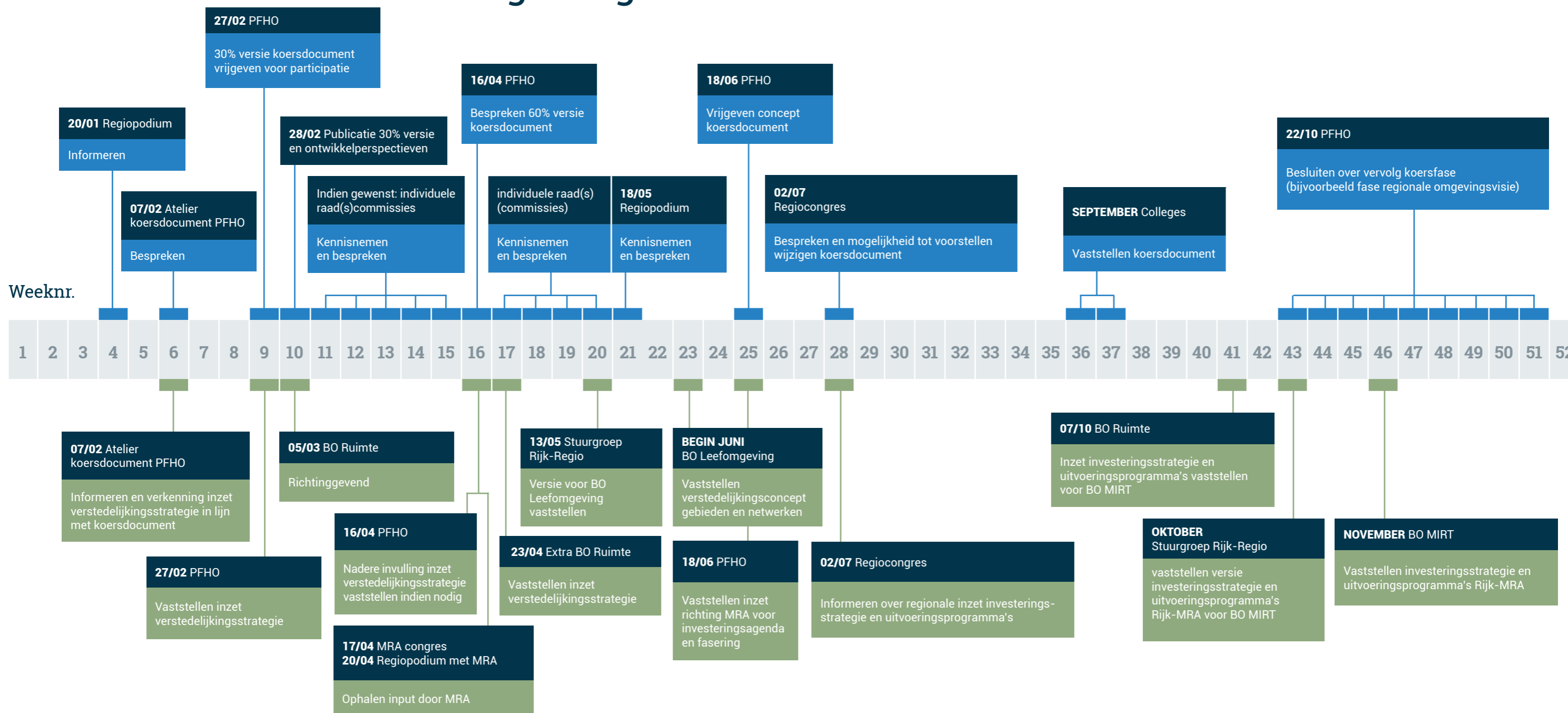
Kan de raad lokaal afwijken van wat in het koersdocument staat?

De status van het koersdocument moet nog worden bepaald maar dit kan nooit dezelfde formele status als de gemeentelijke omgevingsvisie zijn, dus dit kan. Dat geldt ook voor de omgevingsvisie van de provincie. Het is wel relevant om de inhoud mee te wegen bij lokale besluiten, zoals de gemeentelijke omgevingsvisie.

Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
1 ^e kwartaal			2 ^e kwartaal			3 ^e kwartaal			4 ^e kwartaal		

Koersfase samenwerking Omgevingsvisie Gooi en Vechtstreek

2020

Verstedelijkingsstrategie Rijk en MRA

Versie februari 2020, planning kan mogelijk wijzigen.

PFHO Portefeuillehoudersoverleg Fysiek Domein
MRA Metropoolregio Amsterdam
BO ruimte platform ruimte MRA, regio Gooi en Vechtstreek vertegenwoordigd via lid Alexander Luijten (Gooise Meren)

BO Leefomgeving
BO MIRT
Stuurgroep Rijk-Regio

Strategisch overleg tussen ministers BZK en I&W en landsdelen, regio Gooi en Vechtstreek getraptd vertegenwoordigd (via MRA en provincie)
 Overleg tussen minister BZK en I&W over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) (van het Rijk)
 Voorportaal BO leefomgeving en BO MIRT, regio Gooi en Vechtstreek getraptd vertegenwoordigd via MRA en provincie

■ Bijeenkomst ■ Doel